

men fordi de mere Bemidlede blive vrede over, at man lægger en Skat paa dem, som jeg maa tillade mig at sige, at de for længe siden burde have haat, hvad gjør saa det? Jeg maa tilstaa, at jeg forundrer mig over, at vi have siddet her næsten i 24 Aar og ikke endnu ere komne til en Reform af vore Skatter paa en mere retfærdig Maade end hidtil. Enhver, der har et sundt Blik paa Livet, kan ikke nægte — og det fremgaar ogsaa af alle de Tale, vi høre, selv af dem, der ivre imod, at vi skulle gjøre Noget ad denne Vej — at der paa de mindre Bemidlede i Samfundet hviler uforsholdsmaessig store Byrder til vore Statsforpligtigheder. Selv Frihandelsmændene arbeide ivrigt for at forandre dette, og navnlig ønskede jo det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Frederiksen), hvis jeg forstod ham ret, at man imorgen den Dag fuldstændig kunde ophæve al Told; i alt Fald lod hans Foredrag formode, at han ønskede det, men at han, ligesom Andre, havde sine Betænkeligheder i Dieblisset ved denne store Omvæltning, og deri er jeg enig med ham. Til ham vil jeg sige, at jeg fandt hans Foredrag overordentlig fortræffeligt, men jeg vil sige det Raad til, at han ved Gjenmearbejdet af dette Lovforslag former os disse smukke Tanker lidt nærmere i Paragrafer. Jeg skal da være en af dem, der se derpaa med Velvillie og hjælpe til at føre hans Tanke ud i Livet. Det er et velvilligt Raad til det ærede Medlem, thi det er ikke godt det ene Aar efter det andet at træde op og lægge varme Følelser for Dagen for de Samfundslag, hvorom her er Tale, men blive staaende derved. Da det ærede Medlem er saa arbejdsm og tager saa energisk Del i Lovgivningsvæsenet, og da han idag har fremsat saa smukke Tanker, vil jeg bede ham om at bringe dem i Lovform og i Skikkelse af enkelte Paragrafer; jeg er da overbevist om, at de ville møde stor Velvillie hos det store Flertal her i Salen. Jeg siger med det ærede Medlem for Aarhus Amts 3die Valgkreds (M. Jensen), at det maa være vor Bestræbelse, og at man ved at høre de Foredrag, der ere komne frem fra forskjellige Sider, maa blive overbevist om, at den rette Vej, er at styre hen mod Ophævelsen af al Told. At dette ikke kan ske i Dieblisset, indrømmer jeg; det vilde være en for stor Reform at foretage, om man skulde søge hele Tolden erstattet ved en Indkomstskat, men kunde man indføre en betydelig Besparelse i andre Grene af Statsstyrelsen, skulde jeg med den største Fornøielse være med, og jeg kan ikke undlade ved denne Leilighed at nævne Krigsvæsenet. Da vi i 1867 forhandlede om Sørløven, var der dygtige Statsmænd og Finantsmænd, som gavede os Anvisning paa, at det vilde være overordentlig fornuftigt at slaa 4 Millioner fast som den Sum, hvormed vi skulde indrette vort Sørvæsen. Nu bruge vi omtrent 7 Millioner dertil; men kunde vi denne i Samling komme

til det Standpunkt at spare 3 Millioner paa vort Sørvæsen, vilde det hjælpe betydeligt; vi kunde da tage et Par Millioner i Indkomstskat — derfra vilde jeg ikke skræmmes tilbage — og vi kunde da fremdeles gaa fremad med Indkomstskatten, efterhaanden som Toldafgiften sank. Jeg vil altså ubetinget anse det for den rette Vej, at vi styre hen imod Ophævelsen af al Told. Det har været overordentlig glædeligt for mig at høre, at Mænd, som ellers altid uden Undtagelse ere enige, igaaar vare komplet uenige. Det var mig en sand Fornøielse at høre de ærede Medlemmer for Kjøbenhavns 5 Valgkreds (Bille) og for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Mørk), og jeg under mig ikke ved at sige, at i mine Tanker og i mange Fleres vandt det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Kreds (Bille) Prisen. Hans Tanker bleve saa smukt fremsatte og saa grundigt bevisste, at en hel Del af, hvad det ærede Medlem for Aarhus 2den Valgkreds (Mørk) gjorde gjældende, ikke kunde holde Stik overfor saa funde og alvorlige Betragtninger. At nu Mænd, der som det ærede Medlem fra Kjøbenhavn (Bille) og jeg ellers altid staa skarpt overfor hinanden, saaledes kunne mødes i en Sag, er for mig et betydeligt Fingerpeg til, at vi ere kommer ind paa den rette Vej, og jeg siger da: Lad os gaa sagte fremad paa denne Vej, men jo hurtigere desbedre, naar vi ikke komme til at gribe forstyrrende ind i andre af Bestyrelsens Grene. Det er mit Raad, og jeg haaber, det skal blive fulgt; jeg skal gjøre, hvad jeg forinaar for at yde mit ringe Bidrag dertil; det vil være den heldigste Vej for alle Samfundslag. Om man end kun tillægger det forskellig Betydning overfor det store Spørgsmaal, der i den senere Tid er reist, er det dog i alt Fald et lille Bidrag til Løsningen af dette Spørgsmaal, at lette de Artikler, der udgjøre Hovednæringsmidlerne. Jeg hører til dem, der tro, at dette Spørgsmaal ikke kan løses, uden ved at skrabe fremad paa Reformens Vej paa forskjellige Punkter, hvor Spørgsmaalet træder frem. — Jeg skal endnu engang bede det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Frederiksen) om, at han, hvis Foredrag idag jeg har fundet saa overordentlig smukt, vil formulere sine Tanker nærmere, og jeg er da vis paa, at det vil blive en betydelig Spore til at gaa frem paa den af mig anviste Vej.

Søren Jørgensen: Der fremkom igaaar nogle Bemærkninger fra det ærede Medlem for Aalborg Amts 5te Valgkreds (B. Holm), som jeg ikke tror rigtig holde Stik. Han kom nemlig til at sige, at det, at nedsætte Tolden paa visse Artikler, ikke vilde hjælpe de mindre Bemidlede, men jeg tror, det er en Feiltagelse. Han paastod, at dersom vi helt aflastede Tolden paa visse Artikler, var det en Hjælp for de mindre Bemidlede, og jeg vil indrømme ham, at det vilde være en bedre Hjælp end at nedsætte Tolden; men jeg tror dog,